

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Vtrum sine confessione dimittantur peccata. A. B

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

est intelligere, quæ pro venialibus sit exhibēda satisfactio. Sufficit n. dominica oratio cum ieiunio & elemosynis: sic tamē, vt præcedat cōtritio aliquantula, & ad datur cōfessio si adfit facultas: de qua confessione post tractabitur. Pro grauioribus vero peccatis hæc est in satisfactione adhibēda sūt, sed multo vehemētius atq; districtius: quia vt ait Aug. ad agendam pœnitentiam non sufficit mores in melius cōmutare, & à malis factis recedere nisi de his, quæ facta sunt satisfaciat Dño per pœnitentiæ dolorem, per humilitatis gemitum, per cōtritionis sacrificium, cooperantibus elemosynis.

TRIA PROPONVNTVR QVÆRENDA:

Primum an sine confessione dimittatur peccatum.

DISTINCT. XVII. A

Hic oritur quæstio multiplex. Primo enim queritur, Vtrum absque satisfactione, & oris confessione, per solam cordis contritionem peccatū alicui dimittatur? Secundo. An alicui sufficiat cōfiteri Deo sine sacerdote? Tertio, an laico fideli facta valeat confessio? In his enim etiam docti diuersa sentire inueniuntur: quia super his varia, ac pene aduersa tradidisse videntur doctores. Dicunt enim quidam, sine confessione oris, & satisfactione operis neminem à peccato mundari, si tempus illa faciendi habuerit. Alii vero dicunt, ante oris confessionem & satisfactionem in cordis contritione peccatū dimitti à Deo, si tamen votum confitendi habeat. Vnde propheta, Dixi, confitebor aduersum me iniu. m. do. & tu re. im. & c. Quod *Psal. 31.* exponens Cassiod. ait. Dixi, id est, de liberaui apud me, quod confitebor, & tu remisisti. Magna *In Cassiod.* pietas Dei, qui ad solam promissionem peccatum *& gloss. ord.* dimiserit. Vorum enim pro operatione iudicatur. *in eundem.* Item Augustinus. Nondum pronunciat, promittit se pronunciatum, & Deus dimittit: quia hoc ipsum dicere, quoddā pronunciare est corde. Nōdum

*princ. enar-
rationis, in
tom. 8.
Psal. 50.
Ezech. 18. e*

*Luc. 17. d
Ioan. 11. f
Eccle. 17. d
Aug. de ver-
bis Domini
sermone. 8.*

*Esai. 43. d
Amb. lib. de
paradisoc.
14. idem in
sermone
Quadrage-
sime.*

dum est vox in ore, ut homo audiat confessionē, & Deus audit. Itē. Sacrificium Deo spiritus cōtri. & c. alibi etiam legitur, Quacunq; hora peccator conuersus fuerit & ingemuerit, vita viuet, & nō morietur. Non dicitur ore cōfessus fuerit, sed conuersus ingemuerit. Vnde datur intelligi, quod etiam ore tacente veniā interdum consequitur. Hinc etiam leprosi illi, quibus Dñs præcepit vt ostenderēt se sacerdotibus, in itinere antequam ad sacerdotes venirent, mundati sunt. Ex quo insinuat, q̄ antequam ora nostra sacerdotibus aperiāmus, i. peccata cōfiteamur, à lepra peccati mūdāmur. Lazarus etiam non prius de monumēto est eductus, & post à Dño suscitatus: sed intrus suscitatus, prodit foras viuus, vt ostenderetur suscitatio animæ præcedere confessionē. Nemo enim pōt confiteri, nisi suscitatus: quia à mortuo, velut qui nō est. perit cōfessio. Nullus ergo confitetur, nisi resuscitatus. Nemo a. suscitatur, nisi qui à peccato soluitur, quia peccatū mors animæ est, quæ vt est vita corporis, ita eius vita Deus est. His aliisq; pluribus auctoritatibus probatur, ante confessionē vel satisfactionem sola compunctione peccatum dimitti, quod qui negant, eas determinare laborant, nec non in huius sententiæ deprecationē, & ad suæ opinionis assertionē auctorum testimonia inducunt. Ait enim Dñs per Esaiam, Dic tu iniquitates tuas & iustificeris. Item Ambr. Non pōt quisquam iustificari à peccato, nisi peccatum ipsum antea fuerit confessus. Idē dicit, Confessio à morte animam liberat, confessio aperit paradysum, confessio sp̄ salutis tribuit: quia non meretur iustificari, qui in vita sua non vult peccatum confiteri. Illa cōfessio nos liberat, quæ fit cum pœnitentia. Pœnitentia vera est dolor cordis, & amaritudo animæ p̄ malis, quæ quisq; commisit. Itē Ioan. Non potest quisquam gratiam Dei accipere, nisi purgatus fuerit

ab om-

Ab omni peccato per pœnitentiæ confessionem & per baptismum. Itē Aug. Agite pœnitentiam, qualis agitur in Ecclesia. Nemo dicat sibi occulte ago, quia apud Deum ago, nouit Deus qui mihi ignoscit, quia in corde ago. Ergo sine causa dictum est, Quæ solueritis super terram, soluta erunt in cælis? Ergo sine causa clauæ datae sunt? Frustramus ergo verbum Christi. Iob dicit, Si erubui in conspectu populi peccata mea cōfiteri. Itē Ambr. Venialis est culpa, quam sequitur confessio delictorum. Itē Aug. super illum locum Ps. Non absorbeat me profundum, neq; vrgeat super me puteus os suū. Puteus est profunditas iniquitatis: in quā si cecideris, non claudet super te os suum, si tu non claudis os tuū. Confitere ergo & dic. De profundis clamaui ad te dom. &c. & euades. Claudit super illū, qui in profundum cōtemnit: à quo mortuo, velut qui non fit, perit confessio. Item, Nullus debite grauioris pœnæ accipit veniā, nisi qualem cunque, etsi longe minorē quam debeat, soluerit pœnam. Ita enim impartitur à Deo largitas misericordiæ, vt non relinquatur iustitia disciplinæ. Item Hier. Qui peccator est, plangat delicta propria vel populi, & ingrediatur Ecclesiam, de qua propter peccata fuerat egressus: & dormiat in sacco, vt præteritas delicias, per quas Deum offenderat, vitæ austeritate compenset. His aliisq; auctoritatibus nituntur asserere, sine confessione vocis, & aliqua solutione pœnæ neminem à peccato mundari.

Cui sententiæ potius consentiendum sit. **B**

Quid ergo super his sentiendū sit, quid tenendū? Sane dici potest, quod sine confessione oris, & solutione pœnæ exteriori peccata delentur per cōtritionē, & humilitatem cordis. Ex quo enim proponit mente cōpuncta se cōfessurum, Deus dimittit: quia ibi est cōfessio cordis, etsi nō oris: per quā anima interius mūdatur à macula, & cōtagio peccati

Aug. hom. 49. in to 10.

Matth. 16. Iob. 31 d

Aug. cap. 6. li. de continentia to. 4. Psal. 129. Prou. 18. c

Amb. c. 14. de paradiso.

Hie. ad ca. 1. Ioe. accingite vos.

De pœnit.
dist. 1. cap.
Nullus.
Agite.

Super Psal.
50. vers. 12.
Ne proicias
& glossa in
terlineal,
in to. 8.

Psal. 31. f

Amb. Luca
22. in com-
ment. to. 5.

Chrys. to. 4.
ad illud: pœ-
nitentia lo-
cum non in-
uenit s. 12.

cati cōmissi, & debitū æternę mortis relaxatur. **Ma**
la ergo, quę superius dicta sunt de confessione
pœnitentia, vel ad confessionem cordis, vel ad in
teriorē pœnitentiam referenda sunt. Sicut illud Aug.
Quod nullus dicitur veniam consequi, nisi prius
quantulamcunq; peccati soluerit pœnitentiam: vel de ex
teriori pœnitentia accipienda sunt, & ad cōtemnentiam
vel negligentes referenda, sicut illud Nemo dicat
occulte age, &c. Nonnulli n. in vita peccata confite
ri negligunt, vel erubescunt: & ideo non merentur
iustificari. Sicut n. pœnitentia est nobis interior
pœnitentia, ita & oris cōfessio, & exterior satisfactio,
si adsit facultas. Vnde nec vere pœnitens est,
qui confessionis votum nō habet. Et sicut peccati
remissio munus Dei est, ita pœnitentia & cōfessio,
per quam peccatū deletur, non pōt esse nisi à Deo.
vt Aug. ait. Jam, inquit, donū Sp. S. habet qui confite
tur & pœnitent: quia non pōt esse confessio peccati
& compunctio in homine ex seipso. Cum enim
irascitur sibi quisq; & displicet, sine dono Spiritus
sancti non est. Oportet ergo pœnitentē confiteri, si
tempus habeat: & tamen antequam fit confessio
in ore, si votum sit in corde, præstatur ei remissio.

Si sufficit soli Deo confiteri.

Iam secundum quæstionis articulū inspiciam.
sc. Vtrum sufficiat peccata confiteri soli Deo, an o
porteat confiteri sacerdoti. Quibusdam visum est
sufficere, si soli Deo fiat cōfessio sine iudicio sacer
dotali, & confessione Ecclesię: quia David dixit,
Dixi confitebor do. & tu re. &c. non ait sacerdoti
& tamen remissum sibi peccatum dicit. Itē Ambrosius
Ideo fleuit Petrus, quia culpa obrepit ei, nō inue
nio qd dixerit, inuenio quod fleuerit. Lachrymę
eius lego, satisfactionē non lego. Sed quod defecit
non pōt, ablu potest. Lauant lachrymę delictum
quod voce pudor est cōfiteri. Veniæ fletus cōsulit
& verecundię. Hos idē etiam Maximus dicit episcopus